

Zadeva C-430/21**Povzetek predloga za sprejetje predhodne odločbe v skladu s členom 98(1)
Poslovnika Sodišča****Datum vložitve:**

14. julij 2021

Predložitevno sodišče:

Curtea de Apel Craiova (Romunija)

Datum predložitvene odločbe:

7. julij 2021

Pritožnik:

RS

Predmet postopka v glavni stvari

Pritožba v zvezi s trajanjem kazenskega postopka, vložena pri Curtea de Apel (pritožbeno sodišče v Craiovi), oddelek za kazenske zadeve in mladoletnike, senat za pravice in svoboščine, ki jo je vložil pritožnik RS v zvezi s trajanjem obravnave spisa kazenske preiskave s strani uradov državnega tožilstva pri Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția pentru investigarea infracțiunilor din justiție (vrhovno kasacijsko sodišče Romunije – oddelek za preiskovanje kaznivih dejanj v pravosodju; v nadaljevanju: „SIJ“).

Predmet in pravna podlaga predloga za sprejetje predhodne odločbe

Na podlagi člena 267 PDEU se prosi za razlago členov 2 in 19(1), drugi pododstavek, PEU ter člena 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina)

Vprašanja za predhodno odločanje

1) Ali načelo neodvisnosti sodstva iz člena 19(1), drugi pododstavek, PEU v povezavi s členom 2 PEU in členom 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah nasprotuje nacionalni določbi, kot je člen 148(2) romunske ustave, kakor ga je razlagalo Curtea Constituțională (ustavno sodišče, Romunija) v odločbi

št. 390/2021, v skladu s katerim nacionalna sodišča niso pristojna za presojo skladnosti nacionalne določbe, ki je bila z odločbo Curtea Constituțională (ustavno sodišče) razglašena za ustavno, z določbami prava Evropske unije?

2) Ali načelo neodvisnosti sodstva iz člena 19(1), drugi pododstavek, PEU v povezavi s členom 2 PEU in členom 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah nasprotuje nacionalni določbi, kot je člen 99(ș) romunskega zakona št. 303/2004 o statusu sodnikov in tožilcev, ki omogoča uvedbo disciplinskega postopka in izrek disciplinske sankcije sodniku zaradi neupoštevanja sodbe Curtea Constituțională (ustavno sodišče), če je ta sodnik pozvan, naj prizna primarno uporabo prava Evropske unije pred razlogovanjem iz odločbe Curtea Constituțională (ustavno sodišče), pri čemer gre za nacionalno določbo, ki temu sodniku odreja možnost uporabe sodbe Sodišča Evropske unije, za katero meni, da ima prednost?

3) Ali načelo neodvisnosti sodstva iz člena 19(1), drugi pododstavek, PEU v povezavi s členom 2 PEU in členom 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah nasprotuje nacionalni sodni praksi, ki sodnikom prepoveduje, da bi v kazenskem postopku, kot je pritožba glede razumnega trajanja kazenskega postopka, ki ga ureja člen 488¹ romunskega zakonika o kazenskem postopku, uporabili sodno prakso Sodišča Evropske unije, sicer jim grozijo disciplinske sankcije?

Upoštevne določbe prava Unije in sodna praksa

Členi 2, 4(3) in 19(1) PEU ter 47 Listine.

Sodba z dne 18. maja 2021, Asociația „Forumul Judecătorilor din România“ (C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 in C-397/19, EU:C:2021:393; v nadaljevanju: sodba z dne 18. maja 2021)

Sodba z dne 27. februarja 2018, Associação Sindical dos Juízes Portugueses (C-64/16, EU:C:2018:117), točke od 42 do 44

Sodba z dne 25. julija 2018, Minister for Justice and Equality (Pomanjkljivosti v pravosodnem sistemu) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586), točka 48

Upoštevne nacionalne določbe

Ustava Romunije, člen 11(3), v skladu s katerim se lahko pogodba, h kateri naj bi pristopila Romunija, ratificira šele po reviziji ustave, če vsebuje določbe, ki so v nasprotju z ustavo, ter člen 148(2) in (4), v skladu s katerim določbe pogodb o ustanovitvi Evropske unije in zavezujoče zakonodaje Skupnosti prevladajo nad neskladnimi določbami notranje zakonodaje (odstavek 2) in v skladu s tem parlament, predsednik Romunije, vlada in pravosodni organ zagotovijo

izpolnjevanje obveznosti, ki izhajajo iz Akta o pristopu in določb iz odstavkov 2 in 4.

Romunski kazenski zakonik, člen 297 o zlorabi položaja, v skladu s katerim se uradna oseba, ki pri opravljanju svojih nalog ne opravi dejanja ali ga opravi pomanjkljivo in s tem povzroči škodo ali krši pravice ali legitimne interese osebe, kaznuje z zaporom od 2 do 7 let in prepovedjo opravljanja javne funkcije; člen 283 o zlorabi sodne oblasti, po katerem se, kdor sproži kazenski pregon ali sprejme preventivni ukrep omejitve prostosti osebe ali sproži sodni postopek zoper osebo, čeprav se zaveda njene nedolžnosti, kaznuje z zaporom od treh mesecev do treh let in prepovedjo opravljanja javne funkcije.

Romunski zakonik o kazenskem postopku, členu od 488¹ do 488⁶, ki urejajo pritožbe zaradi predolgega trajanja postopka. V skladu s temi določbami se takšna pritožba ob zahtevi za pospešitev postopka lahko vloži v primerih, ko se pregon kaznivih dejanj ne izvede v razumnem roku. V primeru nerešenih kazenskih zadev se takšna pritožba lahko vloži po enem letu od začetka pregona, obravnava pa jo sodnik za pravice in svoboščine pri sodišču, ki je pristojno za obravnavo zadeve. Če sodišče meni, da je pritožba utemeljena, določi rok, v katerem mora državni tožilec odločiti o zadevi, vendar ne more dajati smernic ali predlagati rešitev glede dejanskih ali pravnih vprašanj.

Legea nr. 304/2004, privind organizarea judiciară (zakon št. 304/2004 o pravosodnem sistemu), členu od 88¹ do 881¹, ki ustanavljajo SIIJ (besedilo teh določb je navedeno v predlogu za sprejetje predhodne odločbe v zadevi C-127/19).

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2018, privind unele măsuri pentru operaționalizarea Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție (izredni odlok vlade št. 90/2018 o ukrepih v zvezi s podrobnimi pogoji delovanja oddelka za preiskave kaznivih dejanj, storjenih v pravosodju)

Legea nr. 303/2004, privind statutul judecătorilor și procurorilor (zakon št. 303/2004 o statusu sodnikov in tožilcev), člen 99(ș), ki določa, da nespoštovanje odločb Curtea Constituțională (ustavno sodišče, Romunija) pomeni disciplinsko kršitev.

Sodba št. 1039/2012 ustavnega sodišča Romunije (v nadaljevanju: „USR“), ki določa, da so sodbe Sodišča zavezujoče *erga omnes* na ravni držav članic.

Sodba USR št. 390/2021, s katero je bil zavrjen ugovor o protiustavnosti določb členov od 88¹ do 88⁹ zakona št. 304/2004 in izrednega odloka št. 90/2018, točke 81 in od 83 do 87 (deli, ki jih je poudarilo predložitveno sodišče):

„81. Posebna ureditev v romunski ustavi ureja razmerje med nacionalnim pravom in pravom Evropske unije v smislu člena 148(2) in (4) (...). Klavzula o pristopu k Evropski uniji tako podredno vsebuje klavzulo o skladnosti s pravom [Unije], v skladu s katero so vsi nacionalni organi načeloma dolžni izvajati in uporabljati

pravo [Unije]. Enako velja za [USR], ki na podlagi člena 148 ustave zagotavlja primarno uporabo evropskega prava. **Vendar pa te prednostne uporabe ni mogoče razlagati tako, da izključuje ali zanika nacionalno ustavno identiteto iz člena 11(3) v povezavi s členom 152 ustave kot jamstvo bistvenega jedra identitete romunske ustave, ki se v procesu evropske integracije ne sme relativizirati. Na podlagi te ustavne identitete lahko [USR] upravičeno zagotovi primarnost ustave na ozemlju Romunije (glej smiselno sodbo Zveznega ustavnega sodišča Zvezne republike Nemčije z dne 30. junija 2009, 2 BvE 2/08 in drugi).** V skladu s klavzulo o prilagoditvi iz samega besedila člena 148 ustave Romunija ne sme sprejeti zakonodajnega akta v nasprotju z obveznostmi, ki jih je prevzela kot država članica (...), vendar pa slednje zagotovo poznajo ustavno omejitev, ki temelji na konceptu „nacionalne ustavne identitete“. (...)

83. To sodišče meni, da ima sodišče pristojnost, da na podlagi člena 148 ustave preveri skladnost določbe „*notranjega prava*“, tj. določbe, ki je del nacionalnega pravnega reda, z določbami evropskega prava, in če ugotovi neskladnost, je pristojno, da v sporih, ki zadevajo subjektivne pravice državljanov, primarno uporabi določbe prava Unije. V vsakem primeru to sodišče ugotavlja, da se ustava s pojmom „*notranji zakoni*“ in „*notranje pravo*“ nanaša izključno na protiustavno zakonodajo, saj je ustava s členom 11(3) ohranila svoj hierarhični položaj. Glede na navedeno, (...) **člen 148 ustave prava Unije ne daje prednosti pred romunsko ustavo, tako da nacionalno sodišče ne more preverjati skladnosti določbe nacionalnega prava, ki je glede na člen 148 ustave v skladu z ustavo, z določbami evropskega prava.** Romunski pravni sistem sestavlja celota pravnih pravil, ki jih je sprejela romunska država in ki morajo biti v skladu z načelom primarnosti ustave in načelom zakonitosti, ki sta bistveni načeli pravne države, zapisani v členu 1(5) ustave, po katerem „*je v Romuniji zavezujoče spoštovanje ustave, primarnosti ustave in pravne države*“, saj je edini zakonodajni organ v državi parlament in država je organizirana v skladu z načelom delitve in ravnovesja oblasti – zakonodajne, izvršilne in sodne – v okviru ustavne demokracije. Ustavna demokracija pa v pravni državi ni abstrakcija, temveč dejanski vidik sistema, v katerem primat ustave omejuje suverenost zakonodajalca, ki mora pri oblikovanju pravnih norm in sprejemanju normativnih aktov upoštevati vrsto načel ustavnega ranga (...).

84. To sodišče ugotavlja, da je Sodišče Evropske unije z razglasitvijo zavezujoče narave Odločbe 2006/928 omejilo njene učinke z dvojnega vidika: po eni strani je ugotovilo, da obveznosti, ki izhajajo iz te odločbe, spadajo med naloge romunskih organov, ki so pristojni za institucionalno sodelovanje z Evropsko komisijo (točka 177 sodbe), torej med naloge političnih institucij, parlamenta in vlade Romunije, po drugi strani pa, da je treba te obveznosti spoštovati ob upoštevanju načela lojalnega sodelovanja iz člena 4 PEU. *V obeh pogledih obveznosti ni mogoče naložiti sodnim organom, tj. državnim organom, ki niso pristojni za sodelovanje s politično institucijo Evropske unije.*

85. Zato to sodišče ugotavlja, da uporaba točke 7 izreka sodbe, v skladu s katero je sodišče „pristojno, da po uradni dolžnosti ne uporabi nacionalne določbe, ki spada na področje uporabe odločbe 2006/928, za katero glede na sodbo Sodišča meni, da je v nasprotju s to odločbo ali členom 19(1), drugi pododstavek, PEU“, nima podlage v romunski ustavi, saj, kot je bilo navedeno zgoraj, člen 148 ustave določa *primarno uporabo evropskega prava* pred nasprotujočimi določbami notranjega prava. Poročila mehanizma za sodelovanje in preverjanje, pripravljena na podlagi Odločbe 2006/928, zaradi svoje vsebine in učinkov, kot so bili ugotovljeni s sodbo Sodišča Evropske unije z dne 18. maja 2021, ne predstavljajo pravil evropskega prava, ki bi jih moralo sodišče primarno uporabiti tako, da ne bi uporabilo nacionalne zakonodaje. Nacionalno sodišče zato ne more odločati o primarni uporabi priporočil v škodo nacionalne zakonodaje, saj poročila mehanizma za sodelovanje in preverjanje niso normativni akti in zato ne morejo biti v nasprotju z nacionalno zakonodajo. Ta ugotovitev je še toliko bolj utemeljena, če je nacionalno ustavno sodišče nacionalno zakonodajo razglasilo za ustavno glede na določbe člena 148 ustave.

86. Nazadnje to sodišče ugotavlja, da načelo pravne države pomeni pravno varnost, tj. legitimno pričakovanje naslovnikov glede učinkov veljavnih določb zakona in načina njihove uporabe, tako da lahko vsak subjekt, ki je del sistema, predvidljivo določi svoje ravnanje. Če nekatera sodišča po uradni dolžnosti ne bi uporabila nacionalnih določb, za katere menijo, da so v nasprotju z evropskim pravom, medtem ko bi druga iste nacionalne predpise uporabila in menila, da so v skladu z evropskim pravom, bi bilo merilo predvidljivosti norme resno ogroženo, kar bi povzročilo veliko pravno negotovost in posredno kršitev načela pravne države.

87. Nazadnje, ker sodbe Sodišča Evropske unije z dne 18. maja 2021 v zadevi C-355/19 ni mogoče šteti za element, ki bi lahko povzročil spremembo sodne prakse v zvezi z ugotavljanjem učinka Odločbe 2006/928/ES na presojo ustavnosti in posredno v zvezi s kršitvijo člena 148 ustave, Curtea Constituțională (ustavno sodišče) ugovor o protiustavnosti določb člena 88¹ od (1) do (5), členov od 88² do 88⁷, člena 88⁸(1), od (a) do (c) in (e) ter (2) in člena 88⁹ zakona št. 304/2004 zavrača kot neutemeljen⁴.

Kratka predstavitev dejanskega stanja in postopka glavni stvari

- 1 Soproga pritožnika RS je 1. aprila 2020 vložila kazensko ovadbo, s katero je zahtevala kazenski pregon treh oseb, ki imajo položaj zaščiteneh prič v zadevi št. 1272/63/2018, in jih obtožila kaznivega dejanja krivega pričanja. V isti ovadbi je vložila obtožbo zoper sodnega izvedenca, s katero mu je očitala storitev kaznivih dejanj krivega pričanja in zlorabe položaja, ter zoper tri visoke pravosodne uradnike – državnega tožilca in dva sodnika – ki jih je obtožila kaznivih dejanj zlorabe sodne oblasti in zlorabe položaja za prvega, ter zlorabe položaja za druga dva sodnika.

- 2 V zvezi z državnim tožilcem je bilo v ovadbi v bistvu navedeno, da je tožilec sprožil kazenski pregon ob kršitvi pritožnikove pravice do obrambe in uvedel kazenski postopek na podlagi lažnih izjav prič.
- 3 Glede sodišč je bilo v kazenski ovadbi navedeno, da je bila med pritožbenim postopkom kršena sodba USR št. 250/2019, ker ni bila obravnavana in izdana odločba o zahtevi za ponovno pravno opredelitev, s čimer je bila kršena pravica do obrambe.
- 4 Ker se je ovadba nanašala tudi na osebe, ki so imele položaj sodnika ali tožilca, je bila slednja evidentirana pri SIIJ, tožilstvo pri SIIJ pa je 14. aprila 2020 uvedlo kazenski postopek zaradi kaznivih dejanj krivega pričanja, zlorabe sodne oblasti in zlorabe položaja iz členov 273, 283 in 297 romunskega kazenskega zakonika.
- 5 Pritožnik RS je 10. junija 2021 pri predložitvenem sodišču – Curtea de Apel Craiova (pritožbeno sodišče, Craiova), senat za pravice in svoboščine – vložil pritožbo zaradi trajanja kazenskega postopka, ki je potekal pred SIIJ, in od sodišča zahteval, naj določi rok, v katerem mora državni tožilec, ki vodi postopek, zadevo rešiti.
- 6 Potem ko mu je SIIJ na njegovo zahtevo posredoval spis o kazenskem postopku, je predložitveno sodišče ugotovilo, da spis vsebuje 90 datotek, ki jih sestavljajo večinoma kazenska ovadba in zahteve, ki jih je RS prek svojega odvetnika vložil, da bi bil seznanjen s številko spisa, da bi bil obveščen o izvedbi katerega koli preiskovalnega ukrepa, da bi se z njim posvetovalo in da bi dobil fotokopijo spisa, pri čemer so te zahteve ostale brez odgovora, obtožnica državnega tožilca MR, dopis z dne 10. junija 2021, v katerem je Curtea de Apel Craiova (pritožbeno sodišče v Craiovi) pozvalo, naj se mu predloži kazensko sodbo št. 1427/2019, ki jo je izrekel senat, ki je odločal o pritožbi, dva spisa z osebnimi podatki oškodovanca in njegovega zakonca, izpisek iz kazenske evidence oškodovanca RS in izpisek iz baze podatkov Ecris v zvezi s spisom št. 1272/63/2018.

Kratka obrazložitev predloga za sprejetje predhodne odločbe

- 7 Predložitveno sodišče najprej meni, da je treba v postopku, ki mu je bil predložen, bodisi ugoditi bodisi zavrniti predlog, ki ga je vložil pritožnik RS. V primeru zavrnitve bi bilo treba spis vrniti državnemu tožilcu, ker naj ne bi bilo kršeno načelo sojenja v razumnem roku. V primeru ugoditve bi moralo sodišče določiti rok za obravnavo spisa, ki bi bil vrnjen tožilcu, vendar pa neupoštevanje tega roka ne bi imelo nobenih pravnih posledic.
- 8 To sodišče meni, da je za odločitev o predmetnem postopku treba preučiti nacionalno zakonodajo, ki določa ustanovitev in delovanje SIIJ, merila, ki jih je Sodišče razvilo v sodbi z dne 18. maja 2021 za ugotovitev, ali SIIJ deluje v nasprotju s pravom Unije, in učinek sodbe USR št. 390/2021.

- 9 Predložitveno sodišče najprej ugotavlja, da v romunskem pravu zavezujoča narava sodb Sodišča posredno izhaja iz člena 148(2) in (4) ustave, neposredno pa jo je določilo tudi USR v sodbi št. 1039/2012, v kateri je navedlo, da so „sodbe [Sodišča, izdane v postopku predhodnega odločanja] zavezujoče *erga omnes* na ravni vseh držav članic (...)“ in da so „pravni učinki predhodne odločbe Sodišča Evropske unije opredeljeni v sodni praksi“. Zato je Sodišče v Luxembourgju odločilo, da je taka sodba o razlagi ali veljavnosti akta Unije zavezujoča za sodišče, ki je vložilo predlog za sprejetje predhodne odločbe, in da je ta razlaga, ki tvori celoto z evropskimi določbami, ki jih razlaga, enako zavezujoča tudi za druga nacionalna sodišča, ki ne morejo podati lastne razlage teh določb. Prav tako je učinek predhodnih odločb neposreden v smislu, da se lahko državljani držav članic pred nacionalnimi in evropskimi sodišči neposredno sklicujejo na evropska pravila, tudi retroaktivno, v smislu, da razlaga pravila prava Unije, podana v okviru predloga za sprejetje predhodne odločbe, pojasnjuje in izboljšuje njegov pomen in področje uporabe od začetka njegove veljavnosti (...)“.
- 10 Podobno v zvezi z deklaratorno naravo predhodnih odločb Sodišča predložitveno sodišče navaja točko 59 sodbe z dne 22. septembra 2016, Microsoft Mobile Sales International, nekdanja Nokia Italia, in drugi (C-110/15).
- 11 Predložitveno sodišče ob sklicevanju na ugotovitve Sodišča v točkah 221 in 222 sodbe z dne 18. maja 2021 ugotavlja, da se zastavlja vprašanje, ali lahko tudi glede na sodbo USR št. 390/2021 v skladu s sodbo z dne 18. maja 2021 preuči določbe v zvezi z ustanovitvijo in delovanjem SIIJ.
- 12 Potreba po predložitvi prvega vprašanja Sodišču izhaja iz navzkrižja med sodbo z dne 18. maja 2021 in sodbo USR št. 390/2021 ter iz tveganja uvedbe postopka za zaradi neizpolnitve obveznosti zoper Romunijo.
- 13 V zvezi z drugim vprašanjem za predhodno odločanje predložitveno sodišče navaja, da mora izbrati med uporabo prava Unije v skladu s sodbo z dne 18. maja 2021 in uporabo sodbe USR št. 390/2021. Če bi se nacionalno sodišče odločilo, da uporabi sodbo Sodišča Evropske unije in ne uporabi sodbe USR št. 390/2021, bi bil sodnik v skladu s členom 99(§) zakona št. 303/2004 podvržen disciplinskemu postopku, saj neizpolnitev odločbe Curtea Constituțională pomeni disciplinsko kršitev, v okviru tega disciplinskega postopka pa bi bil lahko odstavljen s položaja, kar bi lahko vplivalo na njegovo neodvisnost pri sprejetju odločbe.
- 14 To sodišče tudi meni, da je sodba USR v odločbi št. 1039/2021 povzročila zamenjavo njegovih pristojnosti, kar bi resno vplivalo na njegovo svobodo odločanja, in v zvezi s tem opozarja tudi na to, kar so sodniki USR navedli v svojem odklonilnem mnenju, ki so ga oblikovali v nasprotju s tistim, ki ga je sprejelo USR v odločbi št. 1039/2021.
- 15 V skladu s tem odklonilnim mnenjem sodba z dne 18. maja 2021 zgolj potrjuje dolgoletno in stalno sodno prakso Sodišča, USR pa je ravnalo *ultra vires*, ko je

začelo presojeti pristojnost Sodišča, ne da bi ga sodišče, ki je vložilo ugovor protiustavnosti, na to posebej opozorilo.

- 16 Avtorji odklonilnega mnenja trdijo, da bi sodba z dne 18. maja 2021 morala biti dodaten argument za spremembo sodne prakse USR, vendar naj bi bila takšna sprememba v vsakem primeru potrebna na podlagi skrbne ponovne preučitve ustave.
- 17 S sklicevanjem na člen 148 ustave nadalje trdijo, da to besedilo priznava sistematično primarnost prava Unije pred nasprotnimi določbami nacionalnega prava. To primarnost lahko in mora ugotoviti kateri koli nacionalni javni organ (sodišče ali organ javne uprave).
- 18 Poleg tega je ustavodajalec s tem, ko je vse javne organe, vključno s sodstvom, zavezal k *zagotavljanju* izpolnjevanja obveznosti, ki jih je romunska država prevzela s pristopom k Evropski uniji, zagotovil učinkovito pravno varstvo pravic vseh evropskih državljanov.
- 19 Še vedno v okviru drugega vprašanja za predhodno odločanje predložitveno sodišče ob sklicevanju tudi na sodbi Sodišča v zadevah C-64/16 in C-216/18 PPU trdi, da naj bi bila določba zakona št. 303/2004, ki predvideva uvedbo disciplinskega postopka in izrek disciplinske sankcije sodniku zaradi neizpolnitve sodbe USR, če je s tako odločbo USR nacionalnemu sodišču odvzeta pristojnost za uporabo sodbe Sodišča, ki jo šteje za primarno, v nasprotju z merilom neodvisnosti, določenim v členu 19(1), drugi pododstavek, PEU v povezavi s členom 2 PEU in členom 47 Listine ter sodno prakso Sodišča.
- 20 USR namreč uporabo pravil prava Unije pogojuje z dodatnimi pogoji, ki so v nasprotju s sodno prakso Sodišča, kot je pogoj, da ta pravila „zapolnjujejo pravno praznino v ustavi“ (točka 49 sodbe št. 390/2021), in predložitvenemu sodišču prepoveduje, da bi odstopilo od uporabe nacionalnih pravnih pravil, ki so v nasprotju s pravom Unije.
- 21 Po mnenju predložitvenega sodišča si USR pridržuje izključno pristojnost za uporabo prava Unije, čeprav ni višji sodni organ od pritožbenega sodišča in nima nobene v pravu Unije priznane posebne pristojnosti, da bi lahko popravilo, razveljavilo ali potrdilo uporabo prava Unije s strani rednih sodišč v Romuniji.
- 22 V zvezi s tretjim vprašanjem predložitveno sodišče ugotavlja, da se je pritožnik nacionalnemu sodišču pritožil, da je bilo kršeno trajanje kazenskega postopka in da več kot eno leto ni prejel nobenega odgovora na svoje prošnje, ki jih je vložil pri SIIJ.
- 23 Senat za pravice in svoboščine bi moral v tem okviru preučiti vse okoliščine primera, iz katerih izhaja trajanje kazenskega postopka, za katerega pritožnik meni, da je nerazumno, vključno s podzakonskimi akti, ki urejajo delovanje SIIJ, obremenjenostjo oddelka glede na število tožilcev, stopnjo presoje, skladnostjo delovanja SIIJ s sodbo z dne 18. maja 2021, in ugotoviti, ali je delovanje oddelka

v sedanjem pravnem okviru in sestavi upravičeno z objektivnimi in preverljivimi prevladujočimi zahtevami za učinkovito izvajanje sodne oblasti ter ali je oddelek sposoben voditi kazenske postopke v skladu s pravico vsakega posameznika do poštenega sojenja, vključno z vidikom trajanja postopka.

- 24 Poleg tega bi morale predložitveno sodišče odločiti, ali je mogoče spis vrniti zaradi nadaljevanja kazenskega postopka s strani enote državnega tožilstva, za katero bi bilo glede na sodbo z dne 18. maja 2021 mogoče šteti, da je ravnala v nasprotju s pravom Unije.
- 25 Analiza, ki jo mora opraviti predložitveno sodišče, pa naj bi bila onemogočena s sodbo št. 390/2021 USR, v kateri je slednje odločilo, da „nacionalno sodišče ni pristojno za preučevanje skladnosti določbe nacionalnega prava, ki je bila s sklicevanjem na člen 148 ustave ugotovljena za ustavno, z določbami evropskega prava“.
- 26 Predložitveno sodišče se sklicuje na primer sodnika pri Curtea de Apel (pritožbeno sodišče, Pitești), o katerem so poročali mediji in zoper katerega so inšpektorji ministrstva za pravosodje uvedli disciplinski postopek zaradi domnevnih nepravilnosti, ki naj bi se nanašale na opravljanje njegovih nalog v slabi veri ali iz hude malomarnosti po tem, ko je v zadevi, v kateri je bilo izpodbijano trajanje postopka, to sodišče v skladu s členoma 2 in 19 PEU, Odločbo 2006/928 in sodbo z dne 18. maja 2021 odločilo, da SIIJ „ni utemeljen z objektivnimi in preverljivimi nujnimi zahtevami v zvezi z učinkovitim delovanjem sodne oblasti in nima posebnih zaščitnih ukrepov, ki bi omogočali, po eni strani izključitev vsakega tveganja, da bi bil ta oddelek uporabljen kot instrument političnega nadzora nad dejavnostmi posameznih sodnikov in tožilcev, kar bi lahko povzročilo kršitev njihove neodvisnosti, po drugi strani pa zagotovitev, da se njegove pristojnosti v zvezi s temi sodniki in tožilci lahko izvajajo v skladu z obveznostmi, ki izhajajo iz členov 47 in 48 [Listine]“, in državnemu tožilcu naložilo, naj se izreče za nepristojno za odločanje v tej zadevi, s posledično neuporabo določb člena 88¹ zakona št. 304/2004 pri določanju pristojnosti. Po mnenju inšpektorjev ministrstva za pravosodje se „preiskava po uradni dolžnosti zoper sodnika pri Curtea de Apel Pitești ne nanaša na razlago sodbe Sodišča Evropske unije z dne 18. maja 2021, temveč na način upoštevanja postopkovnih pravil, ki se uporabljajo za pritožbo v zvezi s trajanjem sojenja“.
- 27 Glede na navedeno se predložitveno sodišče sprašuje, ali je praksa uvedbe disciplinskega postopka zoper sodnika, ki je na podlagi sodbe z dne 18. maja 2021 menil, da so nacionalne določbe v zvezi s SIIJ v nasprotju s pravom Unije, združljiva z načelom neodvisnosti sodstva.

Predlog za uporabo nujnega postopka predhodnega odločanja in, podredno, hitrega postopka

- 28 Predložitveno sodišče predlaga uporabo določb Statuta Sodišča in Poslovnika Sodišča, ki se nanašajo na nujni postopek predhodnega odločanja, ali, podredno, tistih, ki se nanašajo na hitri postopek.
- 29 Ta predlog temelji na dejstvu, da je zaradi uporabe prava Evropske unije, in sicer sodbe z dne 18. maja 2021, uveden disciplinski postopek, ki bi resno ogrozil neodvisnost sodišč in stabilnost pravosodnega sistema. Poleg tega bi negotovosti, ki jih povzročajo zadevne nacionalne določbe, vplivale na delovanje sistema sodnega sodelovanja, vzpostavljenega s členom 267 PDEU.